

Numismatiska och penninghistoriska avhandlingar vid Uppsala universitet

Vid Uppsala universitet har det skrivits närmare sextio numismatiska och penninghistoriska avhandlingar, med start redan under 1670-talet. Uppsala är således det svenska lärosätet som kan förevisa den åtminstone till antalet mest omfattande avhandlingsproduktionen inom ämnet i Sverige. Flertalet av dessa avhandlingar har digitaliserats i samarbete mellan Uppsala universitetsbibliotek och Uppsala universitets myntkabinett.¹

Arbetet med att sammanställa och digitalisera de numismatiska och penninghistoriska avhandlingarna vid Uppsala universitet har finansierats av Uppsala universitets myntkabinett. Att denna satsning blivit möjlig är tack vare ett mycket större projekt som genomförts vid Uppsala universitetsbibliotek. Syftet var att katalogisera samtliga avhandlingar som tillkommit vid lärosätet och att digitalisera dessa efterhand.

Projektet "Tidigmoderna dissertationer på internet" konstaterar att det skrivits ungefär 12000 dissertationer vid Uppsala universitet mellan åren 1602 och 1855. Av dessa är runt 2600 digitaliserade.² Antalet numismatiska avhandlingar uppgår

till hela 47 exemplar under samma tidsrymd, vilket motsvarar en försvinnande liten andel av den totala avhandlingsproduktionen. Den ringa mängden har däremot haft fördelen att samtliga numismatiska avhandlingar från den perioden kunnat digitaliseras i sin helhet. Resultatet blev synnerligen lyckat.

De numismatiska avhandlingarna som skrivits vid Uppsala universitet under århundradens gång återspeglar nämligen numismatikens vetenskapshistoriska utveckling i stort.³ Samtidigt bär de vittne om ämnets utveckling och infrastruktur i Uppsala.⁴ På grund av den kontinuerliga förändringen av de numismatiska och penninghistoriska avhandlingarnas innehåll innebär den första utmaningen att definiera vad det egentligen är som kännetecknar en sådan avhandling. I detta sammanhang har en definition tillämpats som kräver att åtminstone en

¹ Avhandlingarna och de digitala versionerna finns sammanställda och länkade på <http://www.coincabinet.uu.se/forskning/numismatiska-avhandlingar/>. Samtliga titlar och URN återges även i denna artikel. Ett varmt tack för hjälpen med digitaliseringen av dissertationerna riktas till FD Anna Fredriksson och docent FD Peter Sjökvist. Ylva Haidenthaller och FD hc Harald Nilsson har bidragit med kloka synpunkter och språkliga rättelser.

² Siffrorna är hämtade från Uppsala universitetsbiblioteks webbsida "Dissertationer 1600-1855 i fulltext på internet" (<https://ub.uu.se/hitta-i-vara-samlingar/aldre-tryck/tidigmoderna-dissertationer-i-fulltext/>).

³ Jfr Peter Berghaus (utg): *Numismatische Literatur 1500-1864. Die Entwicklung der Methoden einer Wissenschaft* (Wolfenbütteler Forschungen 64), Wiesbaden 1995.

⁴ Än så länge saknas det en omfattande undersökning av den numismatiska verksamhetens historia i Uppsala. Materialet som presenteras i denna artikel kommer förhoppningsvis att bidra till en närmare belysning av den numismatiska forskningen därstädes. Se dessutom Harald Nilsson: *The Uppsala University Coin Collection – the 18th and 19th Centuries*, i: Jørgen Steen Jensen och Tatyana N. Smekalova (utg): *The Great Numismatic Collections of the Baltic. From coin collections of the sovereigns to national research institutions*, St Petersburg 2005, s 94-103 och Elsa Lindberger: *Uppsala University Coin Cabinet. Anglo-Saxon and later British Coins* (Sylloge of Coins of the British Isles 52 = *Studia Numismatica Upsaliensia* 1), Oxford, London och Uppsala 2006, s 1-18.

substantiell del av avhandlingen behandlar mynt, medaljer, polletter eller sedlar och deras historia.

Den definitionen innebär att avhandlingar från flera olika moderna ämnesområden har kommit med i denna sammanställning. Än idag är numismatik och penninghistoria ett område som har anknytning till många ämnen, vilket ger ett utmärkt underlag för tvärvetenskapliga samarbeten. Sambanden ämnen emellan som utforskats i det förflutna kan således förhoppningsvis även inspirera till nya frågeställningar inom den nuvarande forskningen.

Den första numismatiska avhandlingen 1679

Den första uppsaliensiska penninghistoriska avhandling skrevs år 1679 av Claudius Örnhjälms (1627-1695) och försvarades av Gabriel Phragmenius (1648-1705). Avhandlingen handlar av titeln "Politisk avhandling om pengar" att döma om penningpolitik som man skulle säga idag. Och visst gör den det, men undersökningsområdet är inte den samtida penningpolitiken under 1600-talet, utan det som utreds är penningpolitiska idéer alltsedan Platons tid.

Claudius Örnhjälms, som även kallades Claudius Arrhenius, hade själv läst vid Uppsala universitet innan han där blev docent 1667 och professor i historia 1668. Åren 1687 till 1689 hade han hand om Uppsala universitetsbibliotek då han var dess bibliotekarie. Därutöver tjänstgjorde han åren 1676 och 1682 som universitetets rektor och var även inspektör för flera studentnationer. Samma år som den numismatiska avhandlingen publicerades blev Örnhjälms dessutom rikshistoriograf. Mellan 1668 och 1685 författade han inte mindre än 50 avhandlingar som fick försvaras av studenterna för att erhålla doktorsgrad. Ämnesmässigt täcker avhandlingarna väldigt varierande teman från språkvetenskap över statsvetenskap till historia och religion. På så sätt återspeglar Örnhjälms avhandlingar de breda ämnesområden som dåtida professorer hade ansvar att behandla.⁵

Gabriel Phragmenius vet man betydligt mindre om. Utöver den numismatiska avhandlingen, som försvarades under december 1679 i den stora

hörsalen i Gustavianum, Uppsala universitets första huvudbyggnad, gjorde Phragmenius sig samma besvär med en filosofisk avhandling om abstraktion. Handledaren för detta verk var Mattias Steuchius (1644-1730) som 1668 hade blivit professor i logik och metafysik vid Uppsala universitet. Efter att ha varit biskop i Lund från 1695 till 1714 blev Steuchius 1714 ärkebiskop i Uppsala och prokansler för dess universitet.⁶ Det ligger nära till hands att ana Steuchius inflytande bakom Phragmenius framtida yrke: Han blev kyrkoherde i Västerlövsta församling. Någon numismatisk karriär kan det alltså inte vara tal om, men man får hoppas att Phragmenius ändå hade glädje av sin avhandling om historisk penningpolitik.

Den tredje personen som hade viss betydelse för den första numismatiska avhandlingens tillkomst i Uppsala var boktryckaren Henrik Curio (1630-1691). Han var född i tyska Erfurt och hade via Amsterdam kommit till Sverige år 1648 där han året därpå blev student vid Uppsala universitet. 1656 blev han universitetets boktryckare, avsattes dock som sådan 1675 av universitetet då kvalitén på hans tryck ansågs som för dålig. Orsaken var bland annat att försäljningen av tryckalstren gick dåligt vilket inte tillät investeringar i en bättre teknisk utrustning. Curio fortsatte i varje fall att arbeta i Uppsala, bland annat som universitetets biträdande boktryckare sedan 1687. Han tryckte inte minst den första delen i Olof Rudbeck d.ä:s 'Atlantica' som publicerades 1679, alltså samma år som Phragmenius avhandling.⁷ Detta omfattande arbete med Atlantiken må vara en förklaring för den ibland inte helt oklanderliga sättningen av dissertationen, där bland annat särskrivningen av de latinska orden inte är alltför pålitligt utförd.

Andra avhandlingen 1692

Sedan skulle det dröja tretton år tills nästa numismatiska avhandling kunde försvaras vid Uppsala universitet. Den gången var det Erik Benzelius d.y. (1675-1743) som behandlade den judiske filosofen och rättslärde Moses Maimonides utredning om sikelns vikt (*Constitutiones de siclis*). Det är en diskussion där

⁵ Örnhjälms samtliga avhandlingar hittar man enkelt genom en sökning i bibliotekskatalogen Libris, där man i den utökade sökfunktionen anger "Örnhjälms" som författare och "avhandlingar" som materialtyp. Följande länk resulterar i denna sökfråga: [http://libris.kb.se/hitlist?f=ext&q=förf:örnhjälms+mat:\(avhandling\)](http://libris.kb.se/hitlist?f=ext&q=förf:örnhjälms+mat:(avhandling)).

⁶ Om Steuchius, se Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Matthias Steuchius" (art av Jan Samuelson), <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/20156>.

⁷ Om Curio, se Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Henrik Curio" (art av Herbert Lundh), <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/15738>.

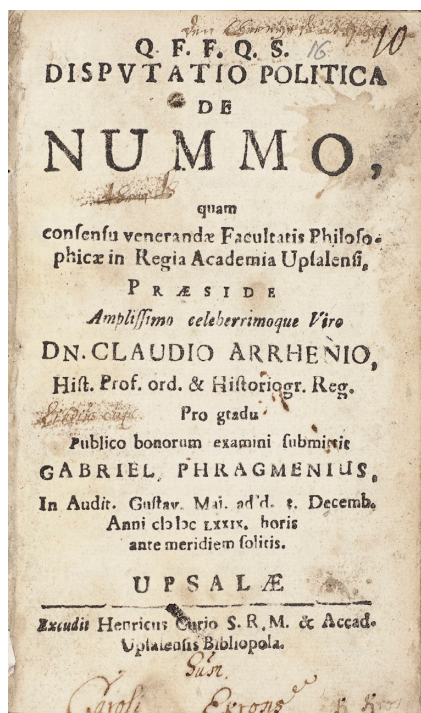

Fig. 1. Titelsidan till den första numismatiska avhandlingen från år 1679.

även myntväsendet spelar en stor roll då sikeln så småningom präglades i myntform. Viktenheten blev således en myntenhet. Avhandlingsämnet är således komplext, vilket både den ovanligt stora omfattningen och diverse hebreiska och grekiska citat i den latinska texten vittnar om. Att inte enbart moderna läsare har vissa svårigheter att följa argumentationsgången ser man av de talrika handskrivna marginalanteckningarna i Universitetsbibliotekets digitaliserade exemplar.

För att kunna skriva och försvara ett så pass komplext verk krävdes det således framstående forskare, vilket både handledaren Gustaf (Peringer) Lillieblad och disputanden Erik Benzelius d.y. var. Synnerligen anmärkningsvärt är att Benzelius vid tiden för disputationen enbart var sjutton år gammal. Hans far Erik Benzelius d.ä. (1632-1709) hade lämnat sonen kvar i Uppsala när han blev biskop i Strängnäs 1687. Med andra ord hade Erik Benzelius d.y. från tolvårsåldern varit ensam kvar i Uppsala och utbildats av bland andra Gustaf Peringer (1651-1710) som adlades 1693 med namnet Lillieblad. Peringer hade i sin tur disputerat för Benzelius d.ä. år 1676 så att det till synes fanns långvariga akademiska kopplingar till

far och son Benzelius. Med en gedigen utbildning i Kiel, Frankfurt och Oxford i bagaget lyckades Peringer reformera undervisningen i orientaliska språk vid Uppsala universitet. Benzelius d.y:s avhandling är en av hela fyrtio dissertationer som ventilerades under Peringers presidium, vilket vittnar om en omfattande verksamhet inom vetenskapsområdet.⁸

Det komplicerade trycket av avhandlingen genomfördes av Henrik Keyser (1640-1699) som hade tagit över sin fars boktryckeri i Stockholm i början av 1670-talet och startat en filial i Uppsala där han var akademisk boktryckare under tioårsperioden 1685-1695.⁹

Tredje avhandlingen 1717 och tiden fram till 1776

År 1717 påbörjades en längre period av numismatisk avhandlingsproduktion med den tredje numismatiska avhandlingen i Uppsala. Den hade den svenska myntningen av kopparmynt som ämne och behandlade både klippingar och plåtmynt. Matematikern Johannes Vallerius (1677-1718) och disputanden Bengt Matthiaesson Morin hävdar i enlighet med biskopen Isidor av Sevilleas (omkring 560-636) etymologier att koppar hade varit den äldsta myntmetallen. Således ansåg båda att Gustav II Adolf hade en lång historia att referera till när han den 9 juni 1625 lät publicera förordning enligt vilken en omfattande myntning av kopparklippingar skulle påbörjas där myntbilden liknade präglingarna av högre värde.

Kopparmyntningen blev ytterligare två gånger föremål för avhandlingarna fram till 1776. Tidsperioden omfattar även Evald Ziervogels och flera andras avhandlingar. Ämnen varierar brett mellan forngrekisk myntning, samtida pollettutgivning i Sala silvergruva och guldförekomsterna i Ädelfors som underlag för guldmyntning. Den svenska mynthistorien ägnas givetvis också stor uppmärksamhet. Synnerligen intressant är även den tolfte avhandlingen i numismatik som försvarades i Uppsala av Georg Andreas Westman år 1754. Den är en lärd genomgång genom den numismatiska litteraturen, och det är tydligt att Uppsala universitetsbiblioteks

⁸ Se Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Eric Benzelius d.y." (art av C. Annerstedt), <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/18503> och Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Gustaf Lillieblad" (art av Sven Dederling), <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/10316>.

⁹ Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Keyser, släkter", <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/11462>.

omfattande numismatiska bestånd hade använts som underlag för avhandlingen.¹⁰

1800-talet, den numismatiska forskningens guldålder i Uppsala

Under första hälften av 1800-talet tillkom klart flest numismatiska avhandlingar i Uppsala. Guldåldern i numismatiken har Uppsala tre personer att tacka för: Eric Götlin (1744-1820) som var prefekt för Uppsala universitets myntkabinett 1781-1820 och professor med föreläsningsskyldighet i numismatik sedan 1794, Per Olof Gravander (1775-1846) som blev docent i numismatik i Uppsala år 1801 och sist men inte minst Johan Henrik Schröder (1791-1857) som blev föreståndare för Uppsala universitets myntkabinett efter Götlins död 1820 och sedermera överbibliotekarie samt professor i litteraturhistoria och arkeologi år 1830. Efter år 1839 slutar den långa raden numismatiska avhandlingar, vilket sannolikt har sin förklaring i Schröders omfattande arbete med bibliotekets flytt från Gustavianum till det nybyggda Carolina Rediviva och framtagandet av en ny hylluppställning.¹¹

De numismatiska avhandlingarna som skrevs under första hälften av 1800-talet etablerade numismatiken i modern bemärkelse. Gravanders avhandlingar utredde kopplingen mellan numismatik och historieskrivningen, Götlin undersökte den svenska myntningens början, myntsamlandets historia och de kufiska mynten i Uppsala universitets myntkabinett. Det senare var ett ämne som Schröder tog upp igen genom att producera en katalog över de kufiska mynten i samlingarna som kompletterades med en katalog över de äldsta engelska mynten i Uppsala universitets myntkabinett. Men även Gotlands myntning och mynten från Venedig var intressanta nog att skriva avhandlingar om.

1900-talet och början på 2000-talet

Sedan det inte producerats numismatiska avhandlingar i nämnvärt utsträckning under 1800-talets andra hälft är det desto roligare att se nya numismatiska forskningspublikationer komma fram under 1900-talet. Avhandlingsskrivandet koncentrerade sig kring institutionerna för historia, arkeologi och konstvetenskap. Janses och Herschends avhandlingar visar på ett specifikt intresse inom arkeologin för fynden av senromerska och bysantinska guldmynt i Sverige. Sjalstrands, Lindgrens och Tingströms avhandlingar återger ett specifikt forskningsintresse för 1700-talet inom historieforskningen medan Olséns avhandling kännetecknas av konstvetenskapens inriktning mot medaljer som källmaterial. Dessa områden återupptas av Mikael Alm och Ragnar Hedlund under 2000-talet. Den senare tar rent tekniskt steget till en ny epok i och med att den även publicerades digitalt. Således handlar det om den första numismatiska avhandlingen i Uppsala som inte behöver digitaliseras i efterhand.

Sammanfattning

Vid Uppsala universitet finns det en mer eller mindre pågående avhandlingsproduktion kring numismatiska ämnen sedan 1679. År 2019 firar denna verksamhet således sin 340-årsdag. Idag är ingen annan verksamhet i världen känd inom ämnet som har pågått lika länge, vilket förtjänar att lyftas fram med all tydlighet. Verksamheten har varit mest framgångsrik under perioder när en egen professur i numismatik varit aktiv under 1700- och 1800-talen. Tack vare ett stort intresse inom arkeologin, historieforskningen och konstvetenskapen har numismatiska ämnen dock även kunnat behandlas när ingen egen professur i numismatik funnits. Underlaget för forskningen har varit ett framstående bibliotek med i stort sett all numismatisk litteratur som kunnat önskas. I kombination med Uppsala universitets myntkabinetts unika samlingar har detta varit förutsättningen för världens mest långvariga framgångshistoria inom den numismatiska forskningen.

¹⁰ Den numismatiska litteraturen i Uppsala universitetsbiblioteks rika samlingar digitaliseras för tillfället med medel från Gunnar Ekströms stiftelse för numismatisk forskning.

¹¹ Se Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Götlin, släkter", <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/13463>, Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Gravander, släkter", <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/13166> och Svenskt biografiskt lexikon, s.v. "Johan Henrik Schröder" (art av Ulf Göranson), <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/6404>.

Förteckning över numismatiska och penninghistoriska avhandlingar vid Uppsala universitet

1. 1679: Claudius Örnhjälms (även Klas Örnhiälm eller Claudius Arvidi Arrhenius) / Gabriel Phragmenius: *Disputatio politica de nummo* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102905>]
2. 1692: Gustaf Peringer Lillieblad / Erik Benzelius: *Siclus Judaicus, id est, Rabbi Mosis Maiemonidis Tractatus de siclis, eorumque apud Judaeos annua solutione, & ad varios usus dispensatione: capita duo / quae in idioma latinum transtulit & notulis explicavit* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102950>]
3. 1717: Johan Wallerius / Bengt Mathiaeson Morin: *Historiola praeparationis nummorum in Svecia aereorum formæ quadratæ grandioris* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102913>]
4. 1719: Olof Celsius / Erik Peter Sahlman: *Dissertatio gradualis de antiquis Hebraeorum nummis* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102914>]
5. 1725: Anders Grönwall / Petrus O. Wollenius: *Argenti fodinae ut et urbis Salanae succincta delineatio* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103212>]
6. 1725: Johan Hermansson / Eric Thunius: *Exercitium academicum, de moneta aerea, in Svecia, rotunda (1)* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102906>]
7. 1731: Anders Grönwall / Eric Thunius: *Continuatio monetæ aereæ, in Svecia rotundæ (2)* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102949>]
8. 1745: Johan Ihre / Evald Ziervogel: *Dissertatio academica, de re nummaria ejusque in historia Suiogothica usu (1)* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102908>]
9. 1749: Olof Celsius / Evald Ziervogel: *Dissertatio academica, de re nummaria ejusque in historia Sviogothica usu (2)* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102907>]
10. 1750: Evald Ziervogel / Johannes Gottmarck: *Dissertationis academicæ de re nummaria, partem tertiam, hujus circa insignia usum domesticis exemplis illustrantem* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103251>]
11. 1753: Evald Ziervogel / Zacharias Schrange: *Numophylacium regiae academiae Upsalensis (1)* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102909>]
12. 1754: Evald Ziervogel / Georgius Andreae Westman: *Dissertatio academica, usum rei numariae in hist. literaria domesticis exemplis declarans* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102912>]
13. 1755: Johannes J. Amnell / Johannes Nic. Hageman: *In Theophrastum Eresium exercitatio philologica, rem Graecorum numariam illustrans* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250855>]
14. 1759: Pehr Niclas Christiernin / Immanuel Gustrin: *En kårt afhandling i svenska hushålls vetenskapen om rikets nytta af låga penninge-räntor* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103253>]
15. 1760: Johan Gottschalk Wallerius / Johannes Segersten: *Dissertatio gradualis, de valore et proportione monetæ sviogothicæ, argenteæ* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103158>]

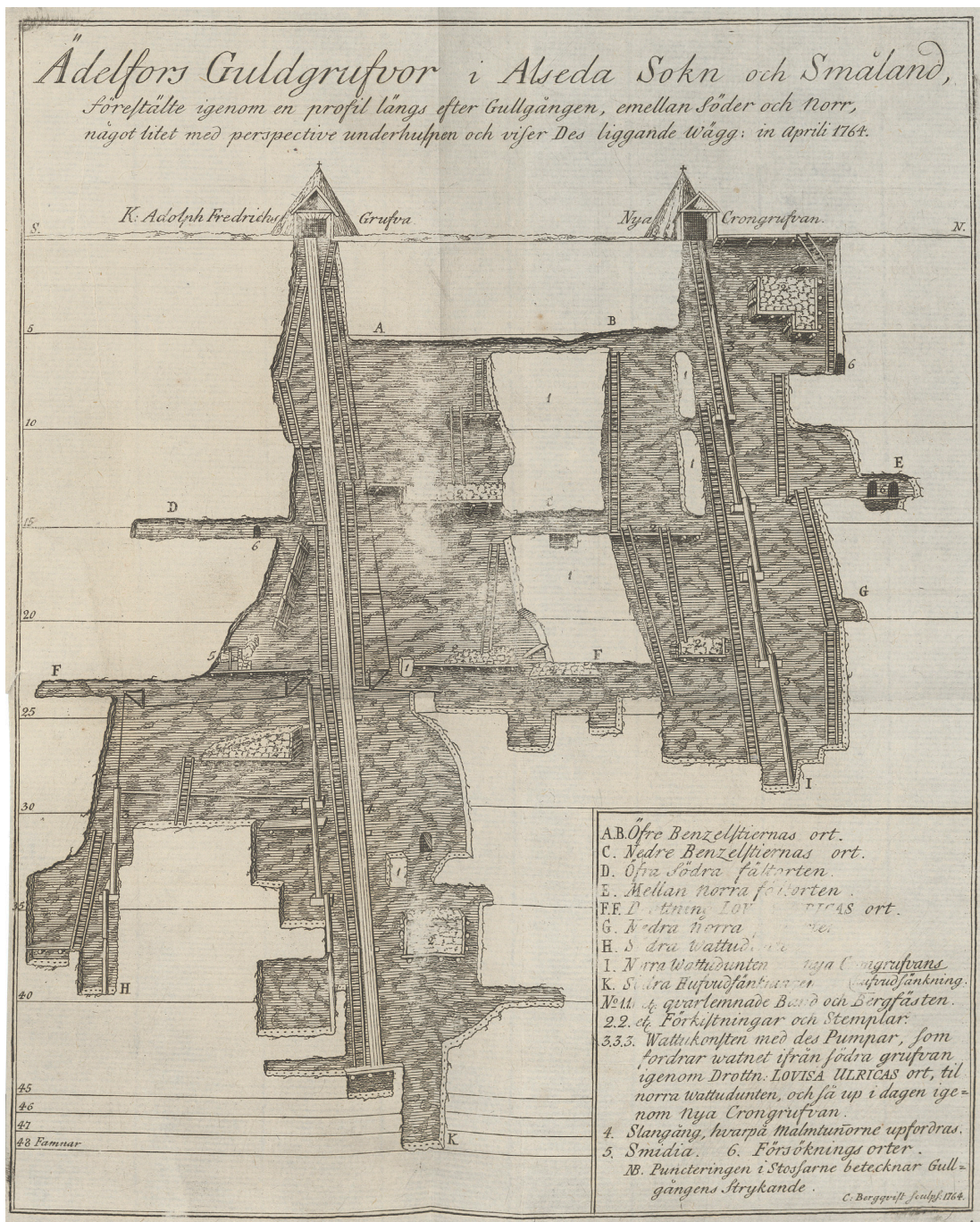

Fig. 2. Planch ur Wallerius / Collianders avhandling om guldgruvan i Ädelfors från 1764.

16. 1764: Johan Gottschalk Wallerius / Johan Colliander: *Dissertatio historico-mineralogica de aurifodina Ädelfors* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103214>]
17. 1776: Johan Peter Sleincour / Adolf Fredrik Sturtzenbecker: *Specimen academicum, de damno et utilitate pecuniarum* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-102948>]
18. 1800: Erik Gömlin / Per Olof Gravander: *Dissertatio de nexu numismatices cum historia* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103149>]
19. 1800: Per Olof Gravander / Johannes Risberg: *Dissertatio de nexu numismatices cum historia* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103157>]
20. 1800: Per Olof Gravander / Olof Redén: *Dissertatio de nexu numismatices cum historia* (3) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103156>]
21. 1800: Eric Michael Fant / Carl Arosenius: *Dissertatio de difficili pretiorum veteris ævi in Svecia æstimatione* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-249111>]
22. 1801: Erik Gömlin / Nicolaus Kellström: *Historia numophylacii R. Acad. Upsal.* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103151>]
23. 1802: Erik Gömlin / Olof Matthias Ullgren: *Historia numophylacii R. Acad. Upsal.* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103154>]
24. 1802: Per Olof Gravander / Johan Erik Skagerström: *Dissertatio de numis Sveciæ antiquis* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103152>]
25. 1803: Erik Gömlin / Andreas Rogberg: *Historia numophylacii R. Acad. Upsal.* (3) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103153>]
26. 1803: Erik Gömlin / Nicolaus Kellström: *De numis cuficis R. Acad. Upsal.* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103146>]
27. 1806: Erik Gömlin / Lars Eric Gömlin: *De initiis monetæ Svecanæ* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103150>]
28. 1810: Lars Georg Rabenius / Daniel Myréeen: *Academisk afhandling om penningar och mynt* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103131>]
29. 1811: Daniel Myréeen / Axel Fredric Norström: *Academisk afhandling om penningar och mynt* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103129>]
30. 1815: Eric Michael Fant / Jonas Arvid Winbom: *Dissertatio de recentioribus numis Arabicis reg. academiae Upsal.* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250150>]
31. 1815: Jonas Arvid Winbom / Carl Olof Fineman: *Dissertatio de recentioribus numis Arabicis reg. academiae Upsal.* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-251145>]
32. 1825: Johan Henrik Schröder / Carl Åke Höökenberg: *Numismata anglo-saxonica in numophylacio academico Upsaliensi adservata* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250366>]
33. 1825: Johan Henrik Schröder / Bernhard Ulrich von Oelreich: *Numismata anglo-saxonica in numophylacio academico Upsaliensi adservata* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250289>]
34. 1826: Johan Henrik Schröder / Carl Ludvig Dahlfeldt: *Catalogus numerum cuficorum in numophylacio academico Upsaliensi* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-249874>]

35. 1826: Johan Henrik Schröder / Carl Gustaf Brogren: *Catalogus numerum cuficorum in numophylacio academico Upsaliensi* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-103128>]
36. 1827: Johan Henrik Schröder / Gustaf Ferdinand Ekholm: *Catalogus numerum cuficorum in numophylacio academico Upsaliensi* (3) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-249875>]
37. 1827: Johan Henrik Schröder / Carl Böttiger: *Catalogus numerum cuficorum in numophylacio academico Upsaliensi* (4) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-249876>]
38. 1831: Johan Henrik Schröder / Jacob Samuel Söderberg: *Numi aliquot populorum, urbium, coloniarum, in Museo Regiae Societatis scientiar. Nidarosiensis* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-249887>]
39. 1833: Johan Henrik Schröder / Daniel Söderberg: *Numismata Angliae vetusta in Numophylacio academico Upsaliensi adservata* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-251212>]
40. 1833: Johan Henrik Schröder / Pehr Hanngren: *Numismata Angliae vetusta in Numophylacio academico Upsaliensi adservata* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250233>]
41. 1833: Johan Henrik Schröder / Evert Hallander: *Numismata Angliae vetusta in Numophylacio academico Upsaliensi adservata* (3) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250867>]
42. 1833: Johan Henrik Schröder / Paul Wilhelm Huss: *Numismata Angliae vetusta in Numophylacio academico Upsaliensi adservata* (4) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250884>]
43. 1833: Johan Henrik Schröder / Petrus Ludvig Lundborg: *Numismata Angliae vetusta in Numophylacio academico Upsaliensi adservata* (5) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250944>]
44. 1834: Johan Henrik Schröder / Nimrod Frunck: *Numismata Angliae vetusta in Numophylacio academico Upsaliensi adservata* (suppl. 1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250633>]
45. 1837: Johan Henrik Schröder / Carl Johan Bergman: *De nummis Gothlandicis dissertatio* [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-250976>]
46. 1839: Johan Henrik Schröder / Georg Herrmann von Gregerfelt: *Numi ducum Reipublicae Venetae in numophylacio academico Upsaliensi* (1) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-251263>]
47. 1839: Johan Henrik Schröder / Johan Adolph Sevén: *Numi ducum Reipublicae Venetae in numophylacio academico Upsaliensi* (2) [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-251207>]
48. 1861: Gustaf Axel Knut Hamilton: *Om penningar och kredit*
49. 1908: Erik Sjöstrand: *Mynt- och bankpolitik under hattväldet 1738-1764*
50. 1922: Olov Robert Janse: *Le travail de l'or en Suède à l'époque Mérovingienne. Études précédées d'un mémoire sur les solidi romains et byzantins trouvés en Suède*
51. 1959: Henrik Åkerlund: *Guldparistandarden. Internationellt penningssystem och ekonomiskt program*

52. 1962: Birgitta Olsén: Lea Ahlborn. En svensk medaljkonstnär under 1800-talet [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:alvin:portal:record-147448>]
53. 1975: Torgny Lindgren: Banko- och riksgäldsrevisionerna 1782-1807
54. 1980: Frands Herschend: Myntat och omyntat guld. Två studier i öländska guldfynd [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-300232>]
55. 1984: Bertel Tingström: Sveriges plåtmynt 1644-1776. En undersökning av plåtmyntens roll som betalningsmedel
56. 1991: Mats Cullhed: Conservator urbis suae. Studies in the politics and propaganda of the emperor Maxentius [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-19914>]
57. 2002: Mikael Alm: Kungssord i elfte timmen: Språk och självbild i det gustavianska enväldets legitimitetskamp 1772-1809 [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-1924>]
58. 2008: Ragnar Hedlund: "...achieved nothing worthy of memory". Coinage and authority in the Roman Empire c. AD 260-295 [<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-8511>]

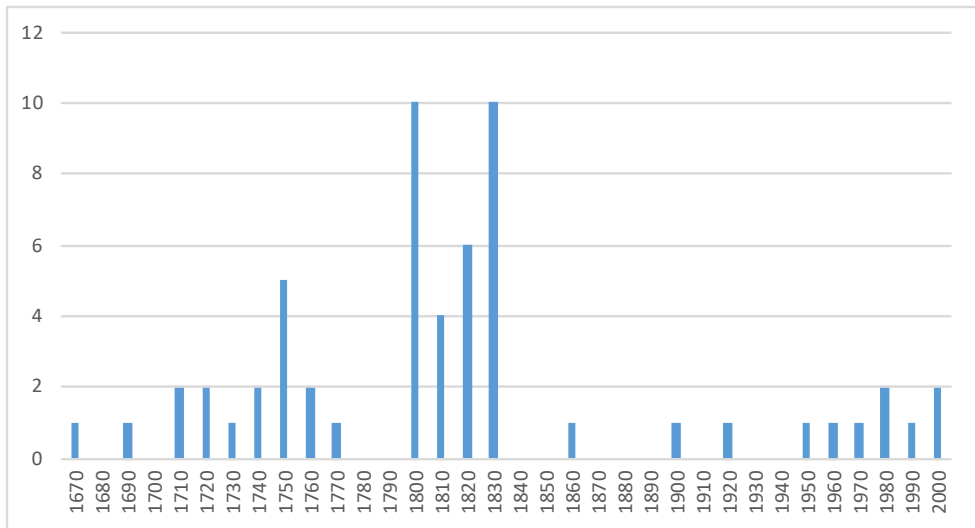

Fig. 3. Antalen numismatiska avhandlingar per årtionde.

English summary

At Uppsala University, the most long-lasting series of numismatic dissertations was defended that is currently known. The series of dissertations starts in 1679 and lasts until the 21st century, covering and mirroring the development of numismatics as a science. Most of the dissertations were catalogued and made available digitally thanks to a project at Uppsala University Library that aimed at cataloguing all dissertations that were defended in Uppsala between 1602 and 1855. Only 47 out

of a total of 12000 dissertations from that period feature numismatics prominently in their content, peaking around 1750 and between 1800 and 1840 when numismatics at Uppsala were represented by specialised professors in the field. During periods when the field was not equipped with an own professorship, neighbouring disciplines covered numismatics as well, notably archaeology, art history and history.

Fig. 4. Trästick från titelsidan till Hermansson / Thunius avhandling om svenska kopparmynt från 1725.